

verschijnt maandelijks
jaargang 64
juli-aug. 1962 - 7 - 8

maandschrift voor

bijenteelt

orgaan van de vereniging tot bevordering der bijenteelt in nederland

AANBEVOLEN ADRESSEN

IMKERSARTIKELLEN

Wij leveren alles wat u nodig hebt. Prijscourant gratis op aanvraag. BIJENHUIS, WAGENINGEN.

VOOR DE TUIN

Bestel als zovelen uw BLOEmbollen VOOR KAMER en TUIN bij: Bloembollenkwekerij „BLOEVOKATU“, H. Krul Jr., Andijk-W. Vraag voor- of najaarsfolder 1962 aan.

HONING EN WAS

Verkoop uw klanten geen neen als u uitverkocht bent. Vraag ons even prijsopgaaf. BIJENHUIS, WAGENINGEN.

BUITENLEVEN

VAKANTIEHUISJES, GARAGES, SCHUREN vanaf f 341,—. Stort resp. f 3,50, f 3,—, f 2,50 voor bouwplaat om indruk te krijgen. Giro 67 24 39. „DIMAHA“, Hardinxveld.

BOEKEN EN BLADEN

HET GROTE BIJENBOEK door R. P. Groenveld kost f 13,90. Wij hebben het in voorraad. BIJENHUIS, WAGENINGEN.

Abonneer u op „BIJENNIEUWS“, orgaan van de afd. Bunnink-Houten en de Stichtse KONINGIN-NETEELTCLUB. f 1,50 per jaar. Postgiro 193060. Gratis proefnummer.

BESTEL UW DRUKWERK BIJ DE IMKER!

Honingaffiches - Folders - Briefpapier - Convocaties enz. DRUKKERIJ JAN OKKEN, WILDERVANK.

Een gelijkblijvende tekst van hoogstens 15 woorden in alle dit jaar nog verschijnende nummers kost slechts f 20,— bij vooruitbetaling op giro 846801 van Bijenhuis, Wageningen.

10e Bijen- en honingmarkt te Epe woensdag

1 augustus 1962 op de „Platvoet“

(tegenover het postkantoor)

Ook dit jaar zal weer een bijen- en honingmarkt worden gehouden. Deze markt staat in een toenemende belangstelling, zowel van kopers als inzenders. Door ervaring wordt de organisatie steeds beter. Helpt mee de verkoop steeds groter te doen worden door honing en bijen in te zenden. Wij zorgen zo mogelijk voor nog betere reclame.

Verder is van belang:

dat de opening zal plaats hebben plm. 10 uur v.m.;

dat, gedurende de marktdag (gelijktijdig met de gewone markt) op gezette tijden via de geluidsinstallatie reclame zal worden gemaakt voor de honing;

dat, voor imkersartikelen zullen zijn vertegenwoordigd 't Bijenhuis uit Wageningen en H. T. v. Dam uit Jubbega;

dat, er observatiekasten aanwezig zullen zijn van 't Bijenhuis en H. T. v. Dam;

dat, radio en televisie zullen worden uitgenodigd voor reportages;

dat, er 3 prijzen zullen worden uitgelooft voor het beste kastvolk, 3 prijzen voor het beste korfvolk (1e prijs f 7,50, 2e pr. f 5,— en 3e pr. f 2,50) en voor de grootste aanvoer, zowel voor kastvolken als korfvolken één prijs van f 5,—;

dat, de honing zal worden gekeurd volgens het systeem van de Nationale Honingtentoonstelling, zodat iedere inzender prijzen kan behalen;

dat, zij die een kraam wensen te huren dit uiterlijk maandag 30 juli 1962 bij het secretariaat Gruttostraat 13 te Epe, tel. 2806, dienen te berichten;

dat, wij gaarne op aanvraag een keuringsreglement zullen zenden.

De secretaris:

W. Groenewold

alles voor de honingooft

Drieraams standaardslinger voor 3 broed- of 6 honingramen, korf uit één stuk metaal, wormwielaandrijving, teruggedrukrem	f 150,—
Vieerraams standaardslinger, zelfde kwaliteit	„ 175,—
Tweeraams tafelslinder, zelfde kwaliteit	„ 110,—
Bijenuitlaat	„ 1,45
Idem, gemonteerd op uitlaatbord	„ 3,95
Ontzegelmes	„ 4,50
Ontzegelvork met bakeliet handvat	„ 3,30
Ontzegelvork met bakelet handvat	„ 3,30
Honingzeven, fijne en grove zeef, doorsnee 22 cm	„ 7,40
Kaasdoek voor het zeven van honing, 75 x 75 cm	„ 0,75
Idem, 150 breed, per meter	„ 2,50
Honingbokalen, inhoud 450 gram, met ons verenigingsmerk in het glas, met deksel	„ 0,26
Pondsflacons met deksel, karton- en perkament-inlage	„ 0,18
Sectiebak voor Simplex- en V.S.-kast, compleet met secties	„ 15,—
Sectieraam met 3 secties. In een simplex honingkamer kunnen 7 van deze ramen met secties worden gehangen. De ramen kunnen steeds opnieuw van secties worden voorzien	„ 2,50
Amerikaanse secties, per stuk	„ 0,35

Wij zenden u gaarne onze geïllustreerde prijscourant.

Goede
dingen

BIJENHUIS WAGENINGEN

TELEFOON 0 8370—2863 — GIRO 823276

Mijn vrouw en ik, zowel als de ons vergezellende kinderen, waren de 26e mei, ondanks de droeve familie-omstandigheden, waaronder wij reeds dagen verkeerden, blijde geroerd door de hartelijke wijze waarop het hoofdbestuur en de algemene vergadering aandacht hebben willen schenken aan het 25-jarig jubileum, dat ik dit jaar als voorzitter van onze mooie vereniging mocht herdenken.

De overdaad van geschenken, welke de stroom van woorden van waardering vergezeld, hebben ons in niet geringe mate verlegen gemaakt, wat echter bepaald niet zeggen wil, dat wij niet uiterst verheugd waren met deze zo welkome attenties.

Wij hebben het buitengemeen geapprecieerd, dat de ons bewezen waardering en vriendschap officieel plaats vond temidden van degenen, die als oude getrouwen van onze vereniging wel het meest aangewezen gezelschap konden worden geacht, waarbij wij ons bij voorbaat zouden thuisvoelen. Ook de charmante diavoorstelling van foto's uit het verleden, heeft nog eens extra duidelijk gemaakt, hoeveel de vereniging tot bevordering der bijenteelt in Nederland in mijn drukke leven steeds heeft betekend.

Ik hoop, vooropstellende dat de bestaande harmonie niet zal worden verbroken, nog jaren mijn beste krachten aan onze vereniging te kunnen blijven geven. Laat een ieder, die heeft bijgedragen aan de ons ten geschenke gegeven leren clubfauteuil en tuinschommelbank zich verzekerd houden van onze innig gevoelde dank.

Wij hopen nog menigmaal op een stille avond de ons tevens geschonken dia's in de familiekring te vertonen. De vereniging als geheel houde er zich van overtuigd, dat haar voorzitter ook op die ogenblikken met erkentelijkheid de dag zal herdenken, waarop hij voor het eerst aan onze nationale algemene bijenteeltorganisatie werd verbonden.

MR. L. R. J. RIDDER VAN RAPPARD,

Voorzitter van de Vereniging tot bevordering
der Bijenteelt in Nederland.

Onze bijen deze maand

De honingooft

Voor de meesten van ons is de zomerdracht nu bijna voorbij en dan is de tijd aangebroken de op deze dracht gewonnen honing van de volken af te nemen. Als hulpmiddel kunnen we hiervoor o.a. gebruik maken van een zgn. uitlaatbord, dat we tussen broed- en honingkamer plaatsen en waardoor de volgende dag de honingkamer zo goed als bijenvrij is. We moeten er wel op letten dat in de bak boven het uitlaatbord geen broed of koningin aanwezig is daar de bijen anders deze bak niet willen verlaten. Eveneens moeten we er om denken het bord niet al te lang op het volk te laten liggen, daar de bijen dan wellicht het mechaniekje dat hen de terugweg verspert vast kitten en wat ons natuurlijk extra werk bezorgt om het weer bruikbaar te maken. We nemen alleen die ramen met honing af die minstens $\frac{2}{3}$ verzegeld zijn, daar anders de kans bestaat dat de honing nog niet rijp is en er later gisting ontstaat. Natuurlijk halen we niet alle voorraad van de volken af, maar zorgen dat ze hun „ijzeren” voorraad behouden. Wie dat niet doet krijgt ook hier het bekende lid op de neus.

Voor het afnemen van de honing is het veelal noodzakelijk dat we één of meer bovenbakken van de kast afhalen waarbij nog al eens beschadigingen aan de kast toegebracht worden. De kitlaag, die de bijen tussen de bakken aangebracht hebben, tracht men dan te verbreken door er een schraapbeitel etc. tussen te wringen en zo de bakken los te wrikken. Een manier van werken die nu niet bepaald de levensduur van onze kasten ten goede komt. Een betere manier is gebruik te maken van een eenvoudig hef-boompje, waarvan we een foto in deze rubriek aantreffen. Zodra we een raam met honing afgenomen hebben plaatsen we dit onmiddellijk in een kist of lege onderbak, die we, om roverij te voorkomen, telkens goed afdekken. In deze tijd van het jaar zijn de bijen heel wat feller dan in het voorjaar en door de drachtloze periode, waarin we nu veelal zijn, is de kans op roverij lang niet denkbeeldig. Morsen we per ongeluk wat honing dan bedekken we dit onmiddellijk met wat zand. Roverij is meestal onze schuld, we zijn dus zeer voorzichtig!

Het ontzegelen

Zodra we klaar zijn met het honing afnemen brengen we de oogst in het vertrek waar de verdere behandeling zal plaatsvinden. Nu is het eerste werkje, dat verricht moet worden, het verwijderen van de afstandblikjes, wat we goed als volgt kunnen doen. In de werkbank slaan we op korte afstand van elkaar, twee flinke spijkers en wel zodanig dat er juist de bovenlat van een raam tussen past. Trekken we nu het raam door de spijkers terug dan schuift het blikje er zonder veel moeite af. Vooral als de bijen de blikjes vastgekit hebben is dit een goede manier om ze toch snel te verwijderen. Om de wasdekseltjes, die de cellen met honing bedekken, te verwijderen gebruiken we een ontzegelmes of -vork; in de praktijk blijkt het mes niet zo goed te voldoen als de vork daar we met deze laatste beter de oneffenheden van de raat kunnen volgen. Terwijl we de raat rechtop houden en laten steunen op een plankje dat we dwars over een pan gelegd hebben (of wat nog beter is, gebruik

maken van een speciale ontzegelbak) schuiven we de tanden van de vork precies onder de zegels door, waarbij we met een enigszins schepende beweging de zegels verwijderen.

Het slingeren van honing

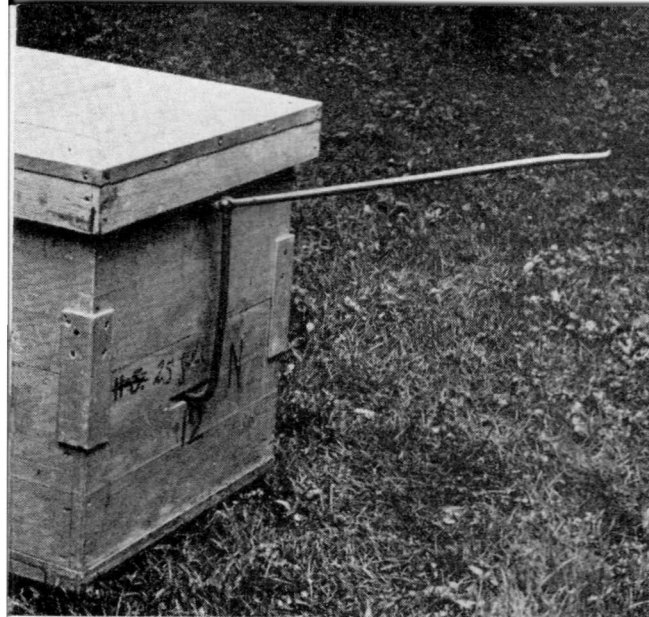
Een honingslinger is een soort van centrifuge, die soms elektrisch, maar meestal met de hand aangedreven wordt. Door de snel ronddraaiende trommel wordt de honing met kracht uit de raten geslingerd. Hoewel het slingeren op zich zelf geen kunst is, moeten we het toch niet nonchalant doen, daar we anders gemakkelijk onze kostbare raten vernielen. Om het breken van de raten te voorkomen is het namelijk gewenst dat we de snelheid van de slinger langzaam opvoeren en hem weer geleidelijk tot stilstand brengen. Raten die nog nimmer bebroed zijn behandelen we bijzonder voorzichtig daar ze erg teer zijn en tijdens het draaien gemakkelijker breken dan enkele malen bebroede raten. Ook moeten we er op letten dat de raten vlak tegen de wand van de trommel komen te staan en wel zo, dat de gehele oppervlakte van de raat steun heeft tegen de trommel. Om het hobbelen van de slinger tijdens het draaien te voorkomen plaatsen we zoveel mogelijk raten van hetzelfde gewicht in de slinger. Bij het reinigen van de honing, o.a. door middel van een zeef, of het spannen van een stuk nylon of kaasdoek over de honingemmer, moeten we er om denken dat we nooit om het doorlopen van de honing te bespoedigen er op een verkeerde manier in gaan roeren. Bij het roeren dienen we er voor te zorgen dat de lepel zich steeds onder de honing bevindt, doen we dit niet dan bestaat de kans dat we luchtbelletjes in de honing krijgen. Terwijl het roeren over de bodem van de zeef tot gevolg kan hebben dat we kleine wasdeeltjes door de zeef heen drukken en zo de honing zelf weer verontreinigen.

Wat doen we met de geslingerde raten?

Het door de bijen laten schoonmaken van geslingerde raten, buiten de kast, is een gevaarlijke bezigheid, daar er gemakkelijk roverij door ontstaan kan en bovendien de bijen de raten op deze wijze grondig vernielen. Daarom geven wij de geslingerde raten terug aan de volken waarbij wij er op letten dat de raten met gesloten broed, waarvan we er mogelijk enkele mee geslingerd hebben, aansluitend tegen het broednest komen. Gesloten broed dat mee geslingerd is ondervindt hier geen nadeel van, mits we deze raten zo snel mogelijk aan de volken terug geven. Hierbij is het niet noodzakelijk dat de volken hun eigen broed terug ontvangen! Het meeslinger van raten met gesloten broed betekent natuurlijk niet dat we de volken ongestraft kunnen plunderen, de zgn. „ijzeren” voorraad mogen we nimmer afnemen.

Het voor de verkoop gereed maken van de honing

De geslingerde en gezeefde honing laten we de eerste dagen rustig in de honingemmer staan. Honing is zeer vocht aantrekkend, daarom plaatsen we de honing in een droog vertrek en in goed sluitende honingemmers etc. daar we hiermede gistvorming in onze honing kunnen voorkomen. Het zich nu aan de oppervlakte gevormde

schuim en de naar boven gekomen kleine wasdeeltjes, scheppen we voorzichtig van de honing af. Zijn we zóver gekomen dan kunnen we de potjes met honing gaan vullen, die natuurlijk brandschoon en kurkdroog moeten zijn. We moeten elkaar nu wel even goed begrijpen; onder het woord potjes verstaan we niet jamotten etc. Een zo fijn produkt als honing, regelrecht afkomstig van de imker, moet in alle opzichten te onderscheiden en te herkennen zijn, als een natuurprodukt dat in kwaliteit niet te evenaren is. Daarom gebruiken wij bokalen met nieuwe, glanzende deksels en voorzien van onberispelijke, aantrekkelijke etiketten. Van het geheel moet een zodanige smaakvolle suggestie uitgaan dat onze klanten de indruk er door krijgen werkelijk te doen te hebben met het allerfijnste wat de natuur te bieden heeft. Met de prijs knoeien we natuurlijk nooit! Goedkoop en dat voor een produkt van niet te verbeteren kwaliteit... ach kom, dat zouden we immers zelf ook nooit geloven.

Schijn bedriegt, ook in de bijenteelt

Op het moment dat we de zomerhoning slingeren zijn onze volken nog in een uitstekende conditie en niets wijst er op dat juist nu het tijdstip aangebroken is dat de volken onze bijzondere aandacht behoeven. De volken staan nu echter op het keerpunt van hun ontwikkeling en spoedig zal het aantal eitjes dat gelegd wordt minder zijn dan het aantal sterfgevallen, waardoor de volken langzaam maar zeker achteruit zullen gaan. Behoudens in die streken in ons land waar nog wat dracht is, aansluitend op de zomerdracht, zoals bijvoorbeeld op witte klaver of dopheide, wordt dit keerpunt in de ontwikkeling nog versneld door de drachtloze periode waarin velen van ons zich nu bevinden. Dergelijke volken in een drachtloos gebied geven ons een indruk van voldoende sterkte, terwijl enige tijd later juist het tegenovergestelde waar te nemen is. Doordat er geen nectar meer binnen komt van enige betekenis, neemt de grootte van het broednest snel af en de overgrote meerderheid van de volken bestaat spoedig uit oude bijen. In de harmonische opbouw van de volken ontstaat een leemte doordat er een tijdstip komt dat de oude bijen die sterven niet meer voor 100% door jonge bijen vervangen worden. Tegen de tijd dat

we de volken inwinteren lijken ze nog wel voldoende sterk, maar zijn het in wezen niet meer. In het vroege voorjaar gaan de volken nog steeds achteruit. Is er in het voorjaar nu een langdurige koude periode dan is de aanwas van jonge bijen maar zeer gering op dat moment; helaas echter gaat ook dan de sterfte van de afgeleefde oude bijen vrijwel normaal door. Bij onze eerste voorjaarscontrole zien we dan dat er van onze flinke volken niet veel meer over is. Deze volken hebben dan de voorjaarsdracht nodig om zich weer te ontwikkelen en waarna zich na de zomerdracht hetzelfde spel herhaalt. Willen wij deze natuurlijke gang van zaken gunstig beïnvloeden dan moeten we daarvoor de basis leggen zodra de zomerdracht voorbij is en indien er geen nectar meer binnen komt, een schijndracht scheppen door te drijfvoeren. Doen we dit niet dan is ook de kans op een oogst op de heide waarschijnlijk verkeken.

Het drijfvoeren

Onder drijfvoeren verstaan we het regelmatig aan de volken verstrekken van kleine hoeveelheden voedsel met het doel de bijen de indruk te geven dat er een lichte dracht is. De bijen blijven hierdoor actief en tegen het drijfvoeren in deze tijd van het jaar, bestaan geen praktische bezwaren. De temperatuur is gunstig en stuifmeel is er meestal ook in een drachtpauze voldoende voor de bijen te vinden. We verstrekken de suikersiroop in een oplossing van 1 suiker en 1 water en geven hiervan om de andere dag een hoeveelheid van ongeveer een kwart liter. Door te drijfvoeren in de drachtpauze tussen zomer- en heidedracht bereiken we dat we ook nog over zeer veel vliegbijen beschikken als de heidedracht wat laat inzet en van vliegbijen moeten we het nu eenmaal hebben. De gevaarlijke kant van het voeren blijft de kans dat we, door te morsen met suikerwater, roverij veroorzaken; vooral in de drachtpauze zijn er veel bijen op zoek naar nieuwe voedselbronnen en zijn we dus zeer voorzichtig. Het verstrekken van grotere hoeveelheden suikerwater kan eveneens moeilijkheden veroorzaken waarvan nu niet direct de bijen — maar wij zelf het nadeel ondervinden. Geven we namelijk te grote hoeveelheden dan slaan de bijen het voedsel zodanig op dat het broednest samengedrukt wordt en waardoor de beschikbare ruimte voor het leggen van eitjes in gedrang komt. Drijfvoeren moeten we eigenlijk niet zien als het verstrekken van voedsel maar meer als een stimulering.

Wat kunnen we nu aan de vliegplank waarnemen?

Wie van ons de vliegplank bestudeert en oplet wat er in de naaste omgeving plaats vindt, zal zeker deze maand ook weer wat kunnen waarnemen zonder dat de bijen hiervoor gestoord behoeven te worden. Maar niet alleen met de ogen, maar ook met de oren kunnen we soms waarnemen wat de bijen van plan zijn. Zo kan het gebeuren dat we op een stille avond op de bijenstand het zgn. tuten horen van een koningin, terwijl we toch zeker weten dat er van geen enkel volk een zwerm verloren is gegaan. Het volk waar de tutende koningin deel van uitmaakt heeft in zo'n geval zijn oorspronkelijke koningin verloren en is er toe overgegaan redcellen aan te zetten. De nu uitgelopen tutende

(Vervolg op pagina 118)

De waardering van de raskenmerken van de Carnica

door A. H. v. d. BERG, Egmond-Binnen

Toen ik een aantal jaren geleden propaganda begon te maken voor koninginneteelt en wel speciaal voor de teelt van Carnica's, had ik er geen vermoeden van, dat deze propaganda een zo groot enthousiasme los zou slaan, dat thans op verschillende plaatsen koninginneteeltclubs zijn verzeen en zo veel liefhebbers van de Carnica zijn gevormd, dat het aantal bevruchtungskastjes voor Schiermonnikoog bijkans is vertienvoudigd.

Ik heb indertijd vooral propaganda gemaakt voor rasverbetering door koninginneteelt. Natuurlijk was ik, zoals iedere lezer heeft kunnen begrijpen, voorstander van de Carnica, omdat deze bij reeds in Nederland hier en daar werd geteeld en het bevruchtungsstation op Schiermonnikoog al een tiental jaren werd gebruikt. Verbetering van de inheemse zwarte bij heb ik wel aanbevolen aan degenen, die geen Carnica's wensten, maar doorgaan met de bekende bastaards heb ik afgeraden, omdat verbetering dáárvan slechts teleurstelling kon opleveren en vele jaren zou vergen. Ook de teelt van de Italiaanse bij (Ligustica) heb ik afgeraden, omdat deze op onze breedte niet voldoende winterhard is en in het voorjaar niet snel genoeg op voldoende sterkte komt. Wat dit laatste betreft wijs ik er op, dat Ir. Mommers in zijn verslag 1961 van de proefbijenstand St. Ambrosiushoeve tot dezelfde conclusie komt.

De laatste tijd is men weer begonnen een nieuw ras te importeren, namelijk de Kaukasische bij, die nu eens bij afwisseling uit Canada komt. Op de kwaliteiten van dit ras kan ik niet afdingen, want ik heb er te weinig mee gewerkt. Wel heb ik enige ervaring met een paar koninginnen, die ik in de loop van de tijd van de heer Kaal heb gehad om proeven te nemen met kruisingen tussen Carnica en Kaukasiër. Veel succes heb ik er niet mee gehad en ik ben ermee opgehouden. De enigste conclusie, die ik ervan heb overgehouden luidt: De Kaukasische bij is zachtmoedig en vruchtbaar, maar mist de activiteit van de Carnica. Enkele bezitters ervan zeiden me ronduit: „Ze is lui”. Al was deze bij veel beter dan de Carnica, hetgeen ik betwijfel, dan zou ik het nog jammer vinden, dat de verspreiding nu in Nederland sterk toenam, want dat kan alleen, zoals de toestand thans is, de bestaande chaos vermeerderen en het ontluikende goede weer afbreken.

Het spreekt vanzelf dat er door propagandisten voor de Carnica soms wel wat overdreven wordt. Deze overdrijving doet bij imkers misvattingen ontstaan, zoals mij bleek uit correspondentie en mondelinge mededelingen. Ik zal er in het kort enkele opnoemen:

1. een Carnica bij steekt nooit, een Mellifica natuurlijk altijd;
2. de Carnicakoningin wint het altijd in broedaanzet van een Mellificakoningin;
3. de cubitaal vleugelindex is bepalend voor de waarde van een Carnica bijenvolk. Hoe hoger de index, des te beter het volk;

4. een bruine pantserkleur op het achterlijf wordt vereenzelvigd met bastaardering.

Ik wil deze 4 punten in het kort even bespreken.

1. **De steeklust.** In het algemeen kan men zeggen, dat de Carnica zachtvaardig is en zonder kap of handschoen kan worden behandeld. Dat ze nooit steekt is niet waar. Er kunnen tijden en omstandigheden zijn, dat een Carnica wel steekt, al is het dan nog meestal niet erg. Hoe de steeklust vererft is nog niet bekend. Wel is vastgesteld, dat de steeklust vermindert naarmate de homogeniteit (= gelijkvormigheid) in een volk toeneemt. Hierop kom ik terug bij het bespreken van de cubitaal-index.

2. **De vruchtbaarheid.** Er zijn altijd nog tegenstanders van de Carnica, soms weten ze zelf niet waarom, die met zekere voldoening constateren, dat de vruchtbaarheid van de Carnica niet groter is dan die van de Mellifica. Die mening is dikwijls gebaseerd op het hebben of gehad hebben van één Carnicavolkje. Als ze zich eens realiseren, dat de vruchtbaarheid van een koningin niet alleen afhangt van het ras, maar ook van vele andere te vervullen voorwaarden en als ze dan eens controleren, of aan die voorwaarden is voldaan, dan zal dikwijls blijken, dat de ras-eigenschappen niet tot hun recht konden komen, omdat er iets anders niet deugde. Vraag U eens af: Hoe oud was die koningin? Was de gezondheidstoestand van koningin en werkbijen goed, hoe was de inwintering, hoe de uitwintering, hoe de voedingstoestand (suiker, honing, stuifmeel)? Had het volk voldoende ruimte voor de broedaanzet? Vooral dit laatste is zeer belangrijk bij Carnica's.

3. **De vleugelindex (cubitaal-index).**

Vroeger heb ik geschreven: „Let voorlopig alleen op de vleugelindex van de pasgeboren werkbijen”. Laat de andere kenmerken voorlopig rusten. Nu de verbreiding van de Carnica in Nederland steeds toeneemt en de Carnica-imker geen genoeg meer neemt met alleen naar de vleugelindex te kijken en andere weer aan dezelfde vleugelindex een te grote waarde gaan toekennen, wil ik het volgende gaarne ter overdenking aanbevelen.

Het vaststellen van een minimum-vleugelindex van 2,3 of desnoods 2,4 kan op zich helemaal geen kwaad, wanneer dat in groepsverband geschiedt. Zelf heb ik ook steeds een hogere vleugelindex gewenst en zo zal het wel in het hele verbreidingsgebied van de Carnica zijn. Vraagt u me evenwel „waarom?”, dan zal ik het antwoord schuldig moeten blijven. Ik kan me zelfs voorstellen, dat Carnica's met een gemiddelde vleugelindex van b.v. 2,2, de vroegere Duitse maatstaf, zeer goed voldoen, dat ze alle eigenschappen bezitten, die voor de doorsnee-imker bevredigend zijn, zoals: zachtvaardigheid, vruchtbaarheid, haaldrift, rustige zit op de raten, niet opbruisen, niet lopen, vrijlaten van de

bovenlatten, enz. Waarom dan de zucht tot steeds hogere index? Worden de genoemde eigenschappen dan ook beter? Vererven ze het alleen bij een lage of een hoge index? Er is weinig of niets definitief over bekend. Het enigste dat wel vaststaat is, dat de homogeniteit in een volk van belang is, dat wil zeggen, dat een groot deel van de werkbijen en darren dezelfde vleugelindex hebben, gelijk of hoger dan de middelmaat. Zulke volken zijn raszuiverder en volgens Prof. Goetze steken ze minder, hoewel de vererving van de twee eigenschappen niet gekoppeld is.

Alleen op raskenmerken telen is niet juist. Men zou bijen kunnen krijgen met een prachtig exterieur, maar die geen honing meer halen.

Niettegenstaande het enigszins paradoxaal klinkt na de laatste uitspraak, wil ik er toch ook nog op wijzen, dat men vooral de keuring van de darren niet mag vergeten. Er zijn volken, waarvan de darren nauwelijks of niet aan de eisen voldoen. Volgens mij moet de Carnicadar een cubitaal-index hebben van gemiddeld 1,8. Dat houdt in, dat er ook darren tussendoor lopen met een index groter dan 2. Ook de vleugelindex van de koningin is van belang. Ik heb in de loop der jaren geleerd, dat het verstandig is jonge teeltkoninginnen te testen op de vleugelindex en voor de Carnica vind ik, dat de vleugelindex ongeveer moet liggen tussen 4 en 6. De Mellificakoningin heeft ook een grotere index dan haar werkbijen, maar ze blijft beduidend lager dan $2\frac{1}{2}$. Heeft u goede koninginnen met index groter dan 4, die darren treffen met grote index b.v. 1,8—2 of meer, dan zullen ook de werkbijen in meerderheid een index hebben groter dan $2\frac{1}{2}$. De raszuiverheid, die dan ontstaat, zal ook wel tot gevolg hebben dat de goede raseigenschappen gaan overheersen. Voor zover raszuiverheid mogelijk en de bereikbaarheid gewenst is, want te veel inteelt geeft degeneratie.

Natuurlijk is het ook mogelijk, dat een koningin een te kleine index heeft, dat ze darren met een kleine index ontmoet en dat zo de imker teleurstelling ondervindt, omdat de werkbijen van zijn naar hij meende prima jonge koningin een kleinere index hebben dan de werkbijen van het oude volk. Deze teleurstellingen heb ik reeds vele malen ondervonden. Men kan ook geluk hebben, als de jonge koningin toevallig uit een goed eitje komt, enz. Men gaat vooruit met vallen en opstaan. We zullen hopen, dat het weer verder meewerkt en het bevruchtigingspercentage nog niet meer teleurstelling eraan toevoegt. Darren zijn er genoeg. Als nu de jonge koningin het maar goed treft.

4. Bruine kleur van het chitinepantser op het achterlijf.

Het komt bij Carnica's voor, dat in volken met zeer hoge index enkele bijen voorkomen, vermoedelijk nog niet één procent, die in plaats van de donkere chitinehuid een bronsbruine glanzende kleur hebben op een of zelfs 2 achterlijfsringen. Deze kleur is zeer duidelijk te onderscheiden van het geel van de Ligustica, eigenlijk oranjegeel, en van kruisingen daarvan. Na lezing van de Jaagkieps van mei 1962 in 't Groentje — een uittreksel uit een artikel van O. Tusschof in de Rheinische Bienenzeitung van oktober 1961, ben ik besloten eens zo'n volk aan te houden om te zien, of zoiets vermeerdert of uit zichzelf verdwijnt.

Ook Dr. F. Ruttner, verbonden aan de „Bundesanstalt für Bienenkunde Aussenstelle Lunz am

See N.O.", schreef in het maandblad „Deutsche Bienenwirtschaft", jaargang 1960 nr 10, hierover, dat er bij de Carnica bruine kleuraftekening aan het achterlijf voorkomen, dat deze echter geen bruikbaar rassenkenmerk opleveren en dat dit bruin met het geel van de Italiaanse bij in het geheel niets te maken heeft.

De heer Prof. Ruttner waarschuwt in hetzelfde artikel ook tegen de overwaardering van de uiterlijke raskenmerken, waardoor de kwaliteiten van het ras achteruit kunnen gaan.

Schiermonnikoog

Het bevruchtigingsstation is geopend tot 1 augustus a.s. De commissie heeft opnieuw geconstateerd, dat er nog darrenroostertjes gebruikt worden, die niet aan de eisen voldoen. De doorlaatopeningen mogen niet wijder zijn dan 5 mm en er waren er bij, die wel 6 mm waren! Deze volkjes moeten onherroepelijk worden teruggestuurd, omdat mogelijk daarin aanwezige darren een gevaar voor de teelt van de andere inzenders opleveren. De deelnemers, die hun volkjes terug kregen, hebben dat uitsluitend aan zichzelf te wijten. Elk darreroster **moet** vóór het gebruik worden gecontroleerd. Dat kunt u gemakkelijk doen door een 5 mm ijzerboortje tussen de staafjes te steken. Het mag er net doorheen gaan. Gaat het er ruim doorheen, dan is het roostertje niet goed. Er waren er bij, die men kon horen aantikken als men het op en neer bewoog!

Er moet ook nogmaals op worden gewezen, dat het **ook voor de telers zelf** verboden is het bevruchtigingsstation te betreden. De commissie, die tegenover de telers een grote verantwoordelijkheid draagt, wil gaarne uw vragen beantwoorden en met uw wensen rekening houden, maar zij kan niet toestaan dat anderen, ook niet de telers zelf, het terrein betreden en nog minder dat zij regelend of zelfs controlerend optreden. Op de vraag of excursies naar het bevruchtigingsstation mogelijk zijn moeten wij ook steeds weer antwoorden: neen! De goede imker loopt zelfs niet voor zijn eigen stal als er jonge koninginnen op bruidsvlucht kunnen zijn, op het bevruchtigingsstation, waar tientallen telers hun koninginnen in goed vertrouwen naar toe brengen, mag dat dus zeker niet!

Promotie Dr. T. Piek

Op 25 juni j.l. promoveerde tot doctor in de wiskunde en natuurwetenschappen aan de Rijksuniversiteit te Utrecht de heer T. Piek.

Dr. Piek is medewerker van prof. De Wilde voor het wetenschappelijk bijenteeltonderzoek. Hij is secretaris van de Stichtse Koninginneteeltclub en lid van de commissie voor de koninginneteelt van ons hoofdbestuur.

Het proefschrift van Dr. Piek draagt als titel: Over de vorming van was bij de honingbij.

Wij bieden Dr. Piek onze hartelijke gelukwensen aan met zijn promotie.

PROGRAMMA

9.00—10.00 uur

Aankomst der deelnemers, waarbij oude banden vernieuwd en nieuwe gelegd worden, onder het genot van koffie met koek.

10.00 uur

Welkomstwoord door de voorzitter van de afd. Epe, de heer J. van den Top.

Officiële opening door onze algemeen voorzitter, Mr. L. R. J. ridder van Rappard. Voor onze voorzitter is dit een jubileum-imkersdag: in 1937 heeft hij voor de eerste maal een imkersdag geleid en die werd in hetzelfde openluchttheater in Ede gehouden.

Demonstratie van enkele dansen door leden van de meisjesclub van het instituut 'Magnolia'. Korte lezing te houden door de rijksbijenteeltconsulent, Ir. J. Mommers, over een actueel onderwerp.

12.00—12.30 uur

Rondwandeling over de terreinen van het openluchttheater en naaste omgeving.

12.30—13.30 uur

Gezamenlijke koffietafel, welke wordt opgediend in een tent, staande op het terrein van het openluchttheater.

13.30 uur

Plaats nemen in de gereedstaande bussen, voor een rondrit, ca. 60 km lang, door de mooie omgeving van Ede, waarbij wij ruim gelegenheid krijgen om bijen op de bloeiende heide te bezichtigen en een bezoek te brengen aan de stuifzanden met jeneverbesbosjes in de omgeving van Otterlo.

16.00 uur

Onderbreking van de rit in Otterlo, voor het gebruiken van een verfrissende dronk.

17.00 uur

Voortzetten van de rit.

17.45 uur

Sluiting van de imkersdag in het openluchttheater te Ede, door de algemeen voorzitter. Na de officiële sluiting is er gelegenheid in het restaurant Calluna, op het terrein van het openluchttheater, tot een gezellig samenzijn en eventueel nuttigen van maaltijden.

De bonnen voor koffie en koffietafel zijn niet geldig in het restaurant Calluna.

**Nevenstaand
ziet U het programma
met alle nodige gegevens
om aan deze dag
deel te kunnen nemen**

★

**De Imkersdag wordt gehouden
in het prachtig gelegen
openluchttheater te Ede,
aan de Van Pabstlaan**

Imkers

Opgave voor deelneming aan de

De inschrijving voor de deelneming staat open tot 10 augustus 1970. De inschrijving geschiedt door storting of overmaking van de kosten op postrekening 966155 ten name van de Imkersvereniging van Ede, Kazernelaan 23 te Ede. Telefoon 08380—3008. U wordt verzocht te vermelden de naam en het adres van de deelnemer(s) van wie u helpt ons door zo spoedig mogelijk in te schrijven. De kosten worden u dan zo spoedig mogelijk toegezonden.

Prijs der deelnemerskaarten

De kosten per deelnemer bedragen f 7,90.

Voor deelnemers die met eigen bus aan de deelneming deelnemen, worden de kosten f 6,80 per deelnemer, met dien verstande dat de bus, waarmede meer dan 20 personen komen, (inclusief de bestuurder en de somptiebonnen) gratis beschikbaar wordt gesteld.

Indien in bovengenoemde bussen niet alle plaatsen bezet zijn, worden de plaatsen gaarne voor 10 augustus opgave van het aantal deelnemers. Indien de goedvinden kunnen wij dan hiervan zonedig gebruik maken.

Voor elke, door ons gebruikte plaats, wordt u f 7,90 in rekening gebracht.

dag te Ede ZATERDAG 25 AUGUSTUS 1962

Imkersdag

ot 10 augustus 1962.
erschrijving van de deelnemers-
van J. K. Vermaas, Nieuwe
Op de stortingsbewijzen duidel-
melden.
schrijven. De deelnemerskaarten

rondrit deelnemen, bedragen de
e dat voor de chauffeur van de
een deelnemerskaart (met con-

atsen bezet zijn, ontvangen wij
tal onbezette plaatsen. Met uw
gebruik maken voor de rondrit.

1,10 vergoed.

Hoe bereikt u het openluchttheater in Ede ?

Het theater is gelegen in de onmiddellijke nabijheid van Rijksweg 24. Vanaf alle invalswegen te Ede zullen u de bekende bijtjes de weg wijzen.

Deelnemers die via Amersfoort per trein komen, stappen uit in Ede-centrum, waar gidsen gereed staan om u naar het openluchttheater te begeleiden.

Deelnemers die over Arnhem of over Utrecht komen, stappen uit aan het station Ede-Wageningen en volgen de wegwijzende bijtjes, (mooie wandeling gedurende circa 20 minuten), of kunnen eventueel met de N.B.M.-bus, lijn 62, naar het openluchttheater rijden.

Er was eens een heertje met een zwart bolhoedje dat beweerde:

„Wie veul honig wil winnen moet zorgen voor veul goeie bijen, voor veul bloemen en veul mooi weer”.

Wij zeggen:

Wie een goedgeslaagde imkersdag wil hebben moet zorgen voor veel deelnemers, een goed programma, dat klinkt als een klok en voor goed weer.

Wij zorgen voor het goede programma, u kunt zorgen voor veel, ja zeer veel deelnemers. Gezamenlijk hopen wij op goed weer.

Weet u wie dat heertje met bolhoed was ?

De eerste inschrijver voor deelneming, die zijn naam goed opgeeft, ontvangt de kosten van zijn deelnemerskaart terug.

Tot ziens op de imkersdag te Ede.

Bijenevenement te Renkum ondergaat belangrijke uitbreiding!

Het laat zich aanzien dat dit bijenevenement, dat vorig jaar door 4000 personen bezocht werd en waar zelfs de Engelse en Nederlandse t.v. belangstelling voor hadden, dit jaar een bijzonder groot aantal bezoekers zal trekken. Reeds nu staat vast dat tijdens de markt foto-reportages gemaakt worden voor bekende weekbladen, terwijl een damesweekblad een speciale fotoreportage zal maken over het onderwerp „De vrouw als imker”. Zowel de Nederlandse als de buitenlandse pers tonen nu reeds belangstelling voor dit evenement, zodat zelfs dagbladen van formaat artikelen hierover zullen opnemen. Een propaganda voor de bijenteelt zoals wij nog maar zelden gezien hebben!

Commissie van aanbeveling

Onder voorzitterschap van Mr. H. W. Bloemers, Commissaris der Koningin in de provincie Gelderland, hebben o.a. zitting genomen in een commissie van aanbeveling: Prof. Ir. W. F. Eijsvogel, rector magnificus der landbouwhogeschool te Wageningen; Prof. Dr. J. de Wilde, één van de bekendste entomologen in Europa; Mr. L. R. J. ridder van Rappard, voorzitter van ons hoofdbestuur; Mr. D. Matzer van Bloois, burgemeester van Renkum; Ir. J. Mommers, rijksbijenteeltconsulent; Dr. A. Minderhoud, rijksbijenteeltconsulent b.d.; Ir. R. v. d. Heide, waarnemend rijksstuinbouwconsulent en waarnemend directeur van de stichting „Boom en vrucht”, terwijl verder nog vele burgerlijke en militaire autoriteiten, evenals deskundigen op het gebied der bijenteelt, zitting hebben genomen in deze commissie.

Bijenmarkt op 28 juli

De aan- en afvoer van bijenvolken is zodanig geregeld door de marktmeester, de heer J. Noordam, Kerkstraat 28, Renkum, dat de volken reeds vanaf 20 juli aangevoerd kunnen worden en niet eerder verwijderd behoeven te zijn dan 10 augustus, gedurende welke periode de volken zeer streng bewaakt worden. Imkers die na afloop van de markt met hun volken hier vandaan naar de heide willen, kunnen dit gezamenlijk doen plaats vinden door gebruik te maken van de vervoermiddelen der afdeling Renkum tegen een vergoeding van 25 cent per volk.

Unieke tentoonstelling op 28 en 30 juli

De tentoonstelling „De bij in de wereld der insecten” zal ongetwijfeld een enorme belangstelling hebben, daar hier niet alleen een grote inzending van het bijenhuis te Wageningen, maar tevens een zeer interessante inzending van formaat aanwezig zal zijn van het Instituut voor Entomologie te Wageningen, terwijl tevens de Plantenziektenkundige Dienst uit Wageningen vertegenwoordigd is met een buitengewoon fraaie stand, die een zeer voorlichtende taak zal hebben. Verder zal er een stand aanwezig zijn van de Natuurwacht, die eveneens vermeldenswaard is door haar bijzonder mooie uitvoering. Verdere inzendingen maken mede deze tentoonstelling tot één van de meest interessante op dit gebied, die u zeker niet moogt missen te zien.

Lezing, films op 28 juli

Prof. Dr. J. de Wilde zal een lezing houden over

de rasverbetering der bijen. Een onderwerp zo actueel dat alleen dit al voldoende zou zijn een bezoek te brengen aan dit bijenevenement. Dank zij de spontane medewerking van de heer A. Laban zullen er films vertoond worden op het gebied der bijen die zowel voor imker als leek aantrekkelijk zijn en zeker gewaardeerd zullen worden. Veel plannen, die nog in bewerking zijn, kunnen nog niet voor publiciteit vrijgegeven worden; daarom zullen de afdelingssecretarissen regelmatig bericht ontvangen over de stand van zaken en dus nauwkeurig op de hoogte worden gehouden. Vraag dus verdere inlichtingen bij uw secretaris of wendt u rechtstreeks telefonisch tussen 12.00 en 13.30 uur tot de propaganda-commissie (tel. 0 8373—2292). Wek uw actief en gewaardeerd bestuur op gezamenlijk een bezoek te brengen aan dit bijenevenement; u zult zeker meer dan voldaan huiswaarts keren.

EXAMEN PRAKTISCH IMKER

Voor dit op 15 juni te Wageningen afgenomen examen slaagden alle vijf kandidaten, t.w. de heren:

L. Ascherman, Enschede.
N. J. van Daalen, Enschede.
W. Knol, Enschede.
H. H. Schutte Jzn., Enschede.
J. Snoek, Assen.

Wij bieden de geslaagden onze hartelijke gelukwensen aan.

(Vervolg van pagina 113)

koningin zal er nu morgen of wellicht overmorgen met een zwerm op uit trekken. Deze zgn. zingende voorzwerm vliegt meestal nogal ver en is dikwijls van flink formaat. Hebben we nu ongeveer veertien dagen geleden (bijvoorbeeld met het afhalen van de honing) het volk verstoord, dan is de kans groot dat we zelf de dood van de oorspronkelijke koningin op ons geweten hebben.

Nemen we op de vliegplank grijsachtige vlindertjes waar dan zijn dit waarschijnlijk wasmotvlindertjes die een gelegenheid zoeken om een nieuwe generatie wasmotten te kweken. Als we zo'n vlindertje te pakken krijgen zijn we natuurlijk niet sentimenteel maar maken van de gelegenheid gebruik de stichting van een nieuwe wasmottengeneratie te voorkomen.

Wat we niet moeten vergeten

1. De volken alleen dié ramen met honing af te nemen, die voor minstens $\frac{2}{3}$ verzegeld zijn.
2. Dat honing die in de slinger achterblijft, op de duur roest veroorzaakt.
3. Dat honing vochtaantrekkend is, waardoor gisting kan optreden.
4. Dat een lage honingsprijs bij de consument twijfel wekt aan de kwaliteit van de honing.
5. Dat drijfvoeren in een drachtpauze tussen zomer- en heidedracht de volken bijzonder ten goede komt.

UIT DE JAAGKIEPS

MIEL CARLOTA. II

Om haar produkten te kunnen verwerken heeft Miel Carlota een groot honinghuis. Hierover schrijft Wilson in Gleanings 1955/7:

Men moet het gezien hebben om er een denkbeeld van te kunnen krijgen. Amerikaanse bijenhou-

de honing voor de export verpakt; hier vindt men ook de afdeling Koninklijk Voedsel.

Op de vierde etage vindt u de slingerafdeling, waar 15.000 kg per uur kan worden geslingerd. Hier staan 6 slingers, elk voor 50 ramen en een kleinere voor 8 ramen; hier vindt men ook de apparaten voor het verwarmen,

1957/12 gaf zij haar indrukken weer; hieruit het volgende: Miel Carlota ligt zeer afgelegen en zij was wellicht de eerste European die er een bezoek bracht. Het bedrijf telde 150 Mexicaanse arbeiders, waarvan de meeste lezen noch schrijven kunnen. Men berekent dat de behandeling van elke kast, alle behandelingen inbegrepen, gedurende het gehele jaar, 4 man-uren vraagt.

Miel C. is zeker de grootste producent van K.V., in 1956 zeker 150 kg, die naar een farmaceutische fabriek in Mexico gaan. Wulfrath is er trots op dat zijn K.V. naar de vorige Paus werd gezonden.

Hij deelde Dr. Crane mede dat hij slechts twee Engelse bijenhouders kende: n.l. (Broeder) Adam en Eva (Crane).

Dr. Crane besluit haar verslag met:

„Ik waag te voorspellen, dat als er meer kapitaal beschikbaar komt of er meer wegen worden aangelegd, er veel meer bijenvolken in Centraal-Amerika zullen worden gehouden en dat in een paar decaden grote veranderingen zullen komen en daar alle honing geëxporteerd wordt, is dat niet zonder invloed voor de Europese imkers.”

Het K.V. wordt in overleg met de Mexicaanse regering onderzocht en verwerkt. De reeds genoemde Wilson vertelde dat op een zondag in 1955 de klanten naar Miel Carlota kwamen per Cadillac, Ford en te voet, zij namen voor een bedrag van \$ 800,— aan capsules en gelaatscrème met K.V. mede. Toen werden 2 pound van deze pro-

ders zullen er jaloers op zijn. Zij kunnen zo'n inrichting niet laten bouwen. Het arbeidsloon is daarvoor te hoog in de V.S. en de kosten voor het materiaal zijn hoger dan in Mexico. Daar honing een wereldprodukt is, is de winst op de Mexicaanse honing groter dan die in de V.S.

Wulfrath beschrijft in het A.B.J. 1961/12 het honinghuis als volgt: Het gebouw geeft onderdak aan alle afdelingen van het bedrijf; de oppervlakte is 120 x 90 voet en daar het huis tegen een heuvel is gebouwd heeft het 4 verdiepingen tegen het noorden en 6 tegen het zuiden. Men kan in elke verdieping met een auto komen, zodat de ladingen ervan zonder moeilijkheden kunnen worden verwerkt. De honing behoeft nooit te worden opgepompt, de behandeling ervan vindt plaats van boven naar beneden. Op de eerste verdieping vindt men de afdeling voor de verpakking van de honing voor de Mexicaanse markt.

De tweede is voor de fabricatie van kunstraat; door automatisering werd de produktie van 500 pound tot 3500 pound opgevoerd.

Op de derde verdieping wordt

zuiveren en mengen van de honing. De raathoning wordt hier gesneden en verpakt. De beide bovenste verdiepingen dienen als magazijn.

In de houtafdeling kunnen 200 complete kasten met ramen en kunstraat per dag geleverd worden.

In 1957 bracht de bekende Engelse Dr. Eva Crane een bezoek aan Miel Carlota en in Beeworld

dukten per dag verwerkt, maar indien nodig zou deze hoeveelheid tot 60 pound kunnen worden opgevoerd.

Er is dus heel wat K.V. nodig; over de produktie ervan schrijft l'Apiculteur 1958/1 als volgt:

De ontwikkeling van de larven in een raam met 60 à 70 moerdoppen wordt in elk volk verzekerd door een bevolking van voedsterbijen, die, gedurende 6 dagen, het broed van een koningin (die 2000 eitjes per dag kan leggen en dus 12.000 eitjes) zou kunnen verzorgen. Elke larve zou zo 200x zoveel voedsel ontvangen als de larve voor een werkbij.

Elk jaar worden de koninginnen vernieuwd, hetgeen een groot aantal moeren voor eigen bedrijf vergt; ook worden jaarlijks zo'n 50.000 koninginnen verkocht. Voor de koninginneeelt heeft men dan ook 16.000 nucleï (bevruchtigings-kastjes). Uit de kruising van de Italiaanse bij en inheemse bijen heeft men een nieuw ras gefokt, dat aan alle eisen van het land voldoet.

De teelt van moeren vindt in januari en februari plaats; een moeilijkheid is dan om voldoende darren te hebben. Om de nucleï te bevolken wordt een eigenaardige methode gevolgd: de in te voeren bijen worden in kistjes, waarvan de bodem, zij-kanten en deksel gedeeltelijk uit gaas bestaan, in water ondergedompeld en de zo nat geworden bijen zijn gemakkelijk te hanteren. De meeste Mexicaanse imkers betrekken hun moeren van Miel C. en vele koninginnen worden nog geëxporteerd.

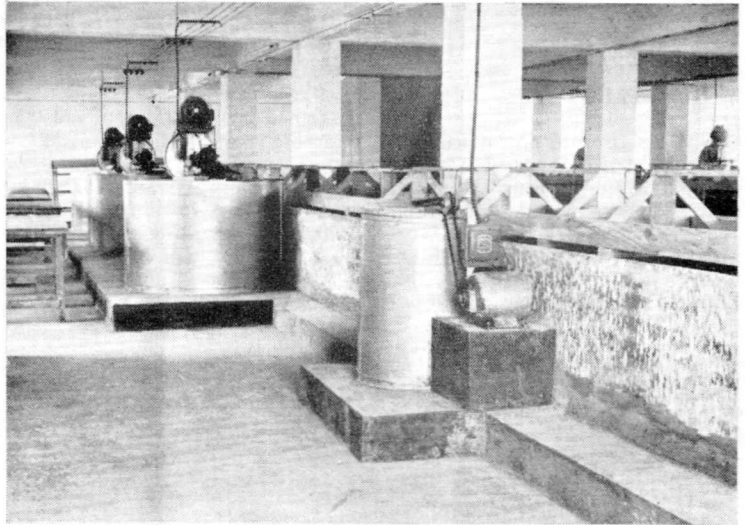
De firma slingert ook voor kleinere bijenhouders en neemt dan hun honing ook over, deze imkers betrekken hun materiaal van Miel C.

Deze honing wordt echter niet als Miel Carlota in de handel gebracht, maar als Miel Moretos. De honing wordt in een door het Duitse Instituut voor Honingonderzoek ingericht laboratorium onderzocht.

Zo breidt Miel C. steeds haar zaken uit: in de staat Vera Cruz en Acapulco zijn afhankelijke firma's met elk 5000 volken opgericht en voor het verwerken van bijenwas tot kaarsen ook een firma. Hiervan is de verwachting dat deze zich in een jaar of 2—3 zal ontwikkelen met een jaaromzet van 500.000 dollar.

In een overdruk uit „Business Week” 1961 5/VIII tenslotte het volgende:

De gehele omzet bedroeg dit

jaar 1,8 miljoen dollar, waarvan het leeuwenaandeel natuurlijk van de honing kwam: 30.000 volken brachten 4000 ton honing op met een waarde van ongeveer \$ 1,2 miljoen.

K.V. bracht \$ 300.000 in; 50.000 koninginnen \$ 100.000; bijenkasten \$ 10.000; stuifmeel voor medische doeleinden (niet voor de V.S.) \$ 30.000.

De gemiddelde opbrengst per kast ligt tussen de 200 en 300 pound, in de V.S. is dat omstreeks 40 pound.

De directie van Miel C. is bezig met het samenstellen van een Spaanse Encyclopedie over bijenteelt.

Een volgende keer hopen wij nog eens iets over Miel Carlota te vertellen.

HONING EN TANDBEDERF

In ons land is er nogal rumoer geweest over de toevoeging van fluor aan drinkwater om tandbederf tegen te gaan. Maar ook buiten ons land en buiten ons werelddeel is men niet ten volle overtuigd van de goede uitwerking.

In Australasian Beekeeper 1962/3 noemt een bijenhouder deze methode een vergift toedienen om een vergift te bestrijden en hij haalt gegevens aan waaruit zou moeten blijken dat men in Amerika ook niet zeker is van het nut van deze methode.

De briefschrijver zegt dat goede tanden en een goed lichaam opgebouwd worden door een goed dieet. Het hedendaagse dieet voor kinderen, met inbegrip van zoete dranken en snoepgoed is alles behalve gezond, met het gevolg dat het lichaam ongeveer 3x de benodigde hoeveel-

heid suiker, die voor een gezond dieet nodig is, opneemt. Schrijver is natuurlijk een propagandist voor honing en hij zegt dat men maar eens vergelijkende proeven op grote schaal gedurende een jaar moet nemen met kinderen die suiker en kinderen die honing in hun dieet krijgen.

Volgens de Schweizerische Bienenzeitung 1962/4 nam de bekende tandspecialist Dr. A. Rosenthal te Zürich de volgende proef: hij legde tanden van mensen in honing en in suikerstroop. Na enige weken vertoonden de tanden in de suikerstroop reeds aantasting door cariës, terwijl die in de honing na een verblijf van maanden niet de minste schade hadden. Hij komt hierdoor tot de conclusie dat honing, die vruchtensuiker bevat, de voorkeur heeft boven alle confituren.

SPECHTEN

De afgelopen winter hebben onze Britse collega's veel last ondervonden van spechten. Volgens een bericht in Beecraft 1962/4 waren op een bijenstand van 24 kasten alle op één na beschadigd, sommige hadden gaten aan de vier kanten en konden niet hersteld worden. Sommige gaten waren groot genoeg om er een soepbord (?) door te plaatsen.

Ook de redacteur van het British Beejournal maakt in zijn blad van 31 maart melding van deze vogels: in sommige kasten waren de volken verdwenen, bijen en voorraad opgevreten door spechten, alleen wat uitgedroogde bijenlijkjes waren

achtergebleven. Verder heeft men schade ondervonden van muizen en ratten.

Van Engeland zijn volgens de Scottish Beekeeper 1962/4 deze vogels ook naar Schotland getrokken en hebben daar hun vernielend werk aan de kasten verricht. Daarna hebben koolmezen van de gemaakte openingen gebruik gemaakt om toegang tot de bijen te krijgen.

In zijn boek Beekeeping in Britain zegt R. O. B. Manley dat hij eens een kast aantrof die deerlijk gehavend was door een specht. Deze was door het door hem gemaakte gat naar binnen gegaan en was daar verward geraakt in de draden der ramen, waardoor hij omkwam.

Na hem kwamen er muizen, die de vogel opaten en van de veren een nest maakten; zij leefden genoeglijk van de honing en stuifmeel.

Natuurlijk waren de bijen dood.

Grotere cellen in Rusland

Het denkbeeld om door grotere cellen grotere bijen te verkrijgen kwam voor jaren in België op, maar proeven om het bewijs te leveren hadden geen succes. In een boek, in Rusland uitgegeven ter gelegenheid van het 18e Internationale Congres te Madrid vertelt de Russische geleerde Glushkov van zijn onderzoekingen met een groot aantal volken.

Hij vond dat de koningin nog bevruchte eitjes legt in cellen die iets meer dan een kwart groter zijn dan normaal; in gro-

tere cellen komen onbevruchte eitjes. Normaal kunstraat heeft cellen van 5.35 mm in doorsnee.

De proeven werden genomen met cellen van 5.65, 5.85 en 6.00 mm. Een zwerm van een volk op 6.00 maakte natuurraat met cellen van 5.44 mm, terwijl zwermen van controle-volken slechts cellen vormden van 5.28 mm.

Uit de grotere cellen kwamen grotere bijen (9 mg), de tongen waren 1.6% langer dan normaal, de vleugels van 1.3 tot 1.7% langer, de wasspiegels van 2.4 tot 3.9% groter. De grotere bijen konden tot 34% meer nectar dragen.

Uit gegevens van 1600 volken over geheel de Sovjet-Unie verspreid bleek dat gedurende 8 jaren de honingproduktie van volken op cellen van 5.65, 5.85 mm 17% hoger was dan normaal verwacht.

De schrijver stelt voor de grotere cellen te gebruiken in de noordelijke streken van het land.

De Rus Alpatov had bevonden dat de grootte van het lichaam der bijen afneemt van het zui-

den naar het noorden. (Gleanings k962/2).

Knoflook en Nosema

Er wordt vaak beweerd dat men de Nosema kan bestrijden door knoflook in de suikeroplossing te doen, maar door proefnemingen, in 1961 aan het Bijenteelt-instituut te Erlangen is bewezen, dat knoflook geen invloed heeft. (Imkerfreund 1962/3).

Vervliegen van darren en werkbijen

Aan het Britse onderzoekings-instituut te Rothamsted heeft men een studie gemaakt over het vervliegen van bijen en darren. Gebleken is o.a. dat meer werkbijen en darren vervliegen naar moerlose dan naar moer-goede volken. Uitgedreven darren uit moer-goede volken vervliegen niet op moerlose volken. (Beecraft 1962/4).

Heeft u in dit nummer het programma voor de Imkersdag gelezen? Bedenk u niet langer en trek er eens uit. Ede verwacht u allen. Jékavé

BIJENSUIKER OPNIEUW GOEDKOPER!

In aansluiting op het op de algemene vergadering besprokene (zie notulen in dit nummer) hebben wij thans van de Afdeling Bijenteelt van het Landbouwschap bericht ontvangen, dat de bijensuiker tot nader order opnieuw in prijs zal worden verlaagd. Verwacht wordt dat deze prijsverlaging ongeveer 20% zal bedragen.

NATIONALE HONINGTENTONSTELLING DIT JAAR IN EEN NIEUWE VORM

Onze vroegere honingtentoonstellingen hadden ten doel onder de **imkers** het onberispelijk behandelen van honing te propageren. Daar was de keuring ook op gebaseerd, elke inzender werd gewezen op de fouten die hij nog maakte.

Bij de nieuwe opzet is het accent verschoven naar de propaganda voor het gebruik van Nederlandse honing in bokalen. We moeten nu dus niet meer de imkers, maar het **kopend publiek** bereiken. Daarom zal dit jaar de Nationale Honingtentoonstelling plaatsvinden op de grote internationale tentoonstelling

3 x a (= 3 x activiteit)

van 21 augustus t/m 1 september te Enschede. De grote vraag, die de jury zich bij de keuring zal stellen is nu:

Is de honing wat kwaliteit, bewerking en presentatie betreft aantrekkelijk voor de consument?

Aan de bekende wisselprijzen van onze Nationale Honingtentoonstelling zal een nieuwe be-

stemming worden gegeven: de oude klassenindeling voor de inzendingen komt geheel te vervallen. Naast de wisselprijzen zullen er ook medailles als prijzen worden uitgelooft. De honing mag alléén verpakt zijn in onze welbekende en bij het Bijenhuis verkrijgbare verenigingsbokalen. Het is natuurlijk zaak om zo groot mogelijke hoeveelheden honing in te zenden, opdat de tentoonstelling aan de bezoekers een imposant beeld geeft.

Wij kunnen alle bijzonderheden nu nog niet publiceren, ook al omdat wij bij de regeling rekening moeten houden met de mogelijkheden, die de 3 x a ons biedt. Daarom zullen verdere bekendmakingen geschieden aan de inzenders, die verzocht worden **zo spoedig mogelijk hun naam en adres en de grootte van hun inzending (bij benadering) op te geven aan het Bijenhuis te Wageningen.**

Wij verwachten dat vele leden en vele afdelingen het hunne zullen doen om van deze prachtige gelegenheid om ons produkt meer bekendheid te geven een groot succes te maken!

Officiële mede- delingen

NOTULEN ALGEMENE VERGADERING 26 MEI 1962

1. Opening

Onze ondervoorzitter, de heer MAAGENDANS, deelt mede, dat tot zijn grote spijt de voorzitter, de heer ridder van Rappard, door familie-omstandigheden verhinderd is deze vergadering bij te wonen en te leiden. Enige ogenblikken later echter komt er bericht binnen, dat het gezin van Rappard onderweg is naar Utrecht.

MAAGENDANS verwelkomt in zijn openingsrede de directeur van de tuinbouw, dr. ir. G. de Bakker, de rijksbijenteeltconsulent ir. J. Mommers, de secretaris van de afdeling bijenteelt van het landbouwschap, de heer P. T. Hilhorst, onze ereleden, de vertegenwoordigers van de bevestigde zusterorganisaties en de medewerkers van prof. de Wilde. Na deze begroetingswoorden herdenkt hij de collega's, die ons in het afgelopen jaar door de dood ontvielen, op de gebruikelijke wijze.

In zijn overzicht van de gebeurtenissen van het afgelopen jaar vestigt hij de aandacht op de bestrijdingsmiddelenwet, die thans door de Tweede Kamer der Staten-Generaal is aangenomen. Door de activiteit van de heer Hilhorst, die zich verrassend snel in de zaken heeft ingewerkt, groeit de afdeling bijenteelt van het Landbouwschap tot een belangrijk centraal punt, dat nu ook bepaalde activiteiten van onze komkommercommissie en bespuitingscommissie gaat overnemen.

Internationaal voltrekken er zich belangrijke veranderingen met betrekking tot de suiker- en honingpositie. Wij kunnen deze problemen steeds minder nationaal en moeten ze steeds meer internationaal bekijken. Dat hoofdbestuur, Bedrijfsraad en Landbouwschap op dit punt diligent zijn is uit de verlaging van de suikerprijs duidelijk gebleken en er is thans weer een grote activiteit die ten doel heeft de suikerprijs nogmaals een sprong naar beneden te doen maken.

Prof. de Wilde heeft zijn werkzaamheden inzake het wetenschappelijk bijenteelt-onderzoek met zijn medewerkers drs. Beetsma en drs. Piek met voortvarendheid aangevat.

De imkersdag te Meppel was als van ouds weer een hoogtijdag, die bovendien door zeer mooi weer werd begunstigd. In Ede houden we dit jaar een imkersdag, die ook het karakter van een jubileum zal hebben: 25 jaar geleden werd te Ede door onze voorzitter zijn eerste imkersdag gepreseed en het is dus niet toevallig dat we dit jaar naar Ede terugkeren.

Het Groentje heeft na enig zoeken en tasten, een nieuw gewaad gekregen dat bij vrijwel iedereen in de smaak valt, maar we moeten ons realiseren dat het uitgeven van een mooi Groentje één ding is, het betalen van een mooi Groentje is een ander ding.

Het overzicht dat spr. van het bijenjaar 1961/1962 geeft is uiteraard een beetje in mineur gestemd.

In Noordbrabant is door onze activateur ir. Mommers een nieuwe mijziektehaard ontdekt en hij heeft de strijd ook daar met voortvarendheid opgenomen.

De Nosemaziekte heeft in het verslag-

jaar aan onze grenzen veel slachtoffers gevraagd, met name in het Rijnland zijn hele stallen het slachtoffer van deze ziekte geworden. Het is van belang de volken in de best mogelijke conditie te houden en ze zoveel mogelijk alle drachten te laten benutten om de invloed van deze ziekte tot een minimum te beperken.

2. Huldiging van onze voorzitter

De toespraken van de heren Vink en Maagendans aan het adres van de heer van Rappard en zijn gezin, die inmiddels binnengeleid zijn, drukten wij reeds in ons vorige nummer af.

Rede dr. ir. G. de Bakker

In zijn toespraak geeft de directeur van de tuinbouw allereerst een overzicht van de betekenis van de bijen voor onze land- en tuinbouw, een betekenis die hoe langer hoe meer wordt onderkend. In dit verband is het jammer dat de belangstelling voor de bijenhouderij aan het afnemen is. Het vele werk, dat de heer van Rappard in de afgelopen 25 jaar voor de bijenteelt deed, was niet alleen zeer belangrijk, het was ook zeer moeilijk. Ondanks het voor dat werk zeer ongunstige klimaat verrichtte hij al spoedig het kunststuk de Bedrijfsraad tot stand te brengen en daarmee werd een krachtiger optreden van de imkers tegen ongunstige invloeden van allerlei aard mogelijk. De Bedrijfsraad werd al spoedig de basis voor het wetenschappelijk bijenteelt-onderzoek. Het is van belang dat we op dat gebied niet alleen steunen op wat men in het buitenland doet. Overal om ons heen zien we, van hoeveel belang een dicht bij de praktijk staand wetenschappelijk onderzoek is. Van overheidswege is dit werk dan ook met belangrijke subsidies gesteund. De door de heer van Rappard tot stand gebrachte internationale samenwerking op bijenteeltgebied getuigt van zijn wijde en vooruitziende blik.

De huidige structuur van ons economisch bestel demonstreert duidelijk hoe nuttig de geleide internationale contacten wel zijn.

Namens het ministerie van Landbouw brengt dr. de Bakker onze voorzitter hulde en dank voor zijn arbeid en hij feliciteert niet alleen hem met zijn jubileum maar wenst vooral ook onze vereniging en de vaderlandse bijenteelt geluk met de 25 jaar geleden gedane keuze.

Dankwoord van onze voorzitter

Ik ben, aldus spr., door mijn eigen moeder, wier toestand ons op dit ogenblik met zoveel zorg vervult, tot de imkerij gebracht en ik sta niet zover van de praktijk van het bijenhouden af als velen wel menen; ook op mijn eigen fruitteeltbedrijf staat een bijenstal van 25 volken.

Ik ben dr. de Bakker zeer erkentelijk voor zijn vriendelijke woorden. Toen ik het voorzitterschap van deze mooie vereniging aanvaardde, ondervond ik het als een teleurstelling dat de imkers, die zoveel met elkaar gemeen hebben, gescheiden van elkaar in verschillende organisaties leefden. Ik heb die toestand uiteraard als een realiteit moeten aanvaarden, maar ik heb mijn best gedaan om binnen de grenzen van het mogelijke toenadering tot stand te brengen en het stemt mij dan ook toe vreugde en dankbaarheid, dat wij tegenwoordig in vriendschap en in wederzijds respect met elkaar samenwerken.

Dr. de Bakker heeft het economisch belang van internationale samenwerking duidelijk in het licht gesteld en waar ik kon heb ik die samenwerking dan ook bevorderd, maar voor mij was daarbij toch ook wel van veel belang, mischien wel van meer belang dan de economische aspecten, dat mensen uit ongeveer 50 landen elkaar hebben gevonden en dat zij in feite een internationale broederschap vormen, die zelfs de laatste jaren niet meer eindigt bij de

grenzen tussen oost en west, die zo velen nog van elkaar gescheiden houden. Mijn standpunt is altijd geweest dat het onze opdracht is om in de verscheurde wereld, waarin wij leven, de broederschap onder de mensen te bevorderen.

Onze vereniging, die al een historie van 40 jaren achter de rug had toen zij mij tot haar voorzitter koos, heeft van haar oprichting af veel en zegenrijk werk verricht. Er gaat van die vereniging, ook voor mij, een geheimzinnige beking uit, want juist in deze vereniging werk ik nu een kwart eeuw met duizenden imkers samen in een sfeer van hartelijkheid, van wederzijdse achting, waardering en vriendschap. Ook op ander gebied probeer ik altijd op deze wijze tot samenwerking te komen; dat in de bijenteelt de resultaten zoveel gunstiger zijn ligt uiteraard niet aan mij, het ligt mogelijk aan het voorbeeld van de bijenvolken, dat wij, imkers, van dag tot dag voor ogen hebben.

Dr. de Bakker heeft terecht gezegd dat de bijenteelt de laatste tijd de wind niet mee heeft. Daarvoor zijn verschillende oorzaken aan te wijzen en een daarvan is wel, dat de huidige mens gebiologeerd schijnt door passiviteiten en dat hij zich wendt tot passieve vermaak. Er zal echter altijd een groep mensen blijven bestaan die gebiologeerd is door het wonder Gods dat wij in onze bijenvolken mogen waarnemen en daarom zal onze vereniging ook in de toekomst voortgaan met haar arbeid, op economische motieven, zeker, maar ook omdat zij een grote taak heeft bij de bevordering van het menselijk levensgeuk, een taak die wij altijd als even belangrijk zien als welke andere ook.

Van het oude hoofdbestuur van 25 jaar geleden zijn alleen nog de heren Meijer en ter Brugge overgebleven. De heer Joustra, die, met ons mandaat, onze vereniging zo voortreffelijk door de oorlog gelooft heeft, zie ik tot mijn grote vreugde in ons midden. Met de heer Vink, die mij zo juist zo hartelijk heeft toegesproken, ben ik nog steeds door banden van warme vriendschap en wederzijdse achting verbonden, ook al heeft hij zijn plaats in het hoofdbestuur en elders, waar we hem eigenlijk niet konden missen, moeten opgeven. Zijn verdiensten voor onze bijenteelt zijn groter dan iemand van u kan beseffen. En als ik denk aan allen die er nu niet meer zijn, dan stel ik toch met grote voldoening en met diepe ontroering vast dat trouw, die in onze wereld zo schaars is, een eigenschap is, die wij in onze vereniging rijkelijk vinden.

De geschenken, die de leden en mijn medewerkers mij ter gelegenheid van dit jubileum hebben gemeend te moeten geven, aanvaard ik met een gevoel van grote dankbaarheid. Als de heer Vink meent dat ik voorlopig nog weinig in de aangeboden stoel zal zitten, vergist hij zich; ik kan hem zelfs verzekeren dat er behalve ik niemand anders in komt te zitten!

De heer Maagendans heeft in zijn rede iets gezegd over democratie. Het doet mij genoegen dat hij mij een goed democraat heeft willen noemen. Die mening wordt evenwel niet door allen gedeeld, maar het verheugt mij zeer dat wij juist in onze vereniging de grondslagen van de democratie met zoveel succes hebben kunnen verwerkelijken: vertrouwen en wederzijds respect en bescherming van de minderheid. De democratie eist goede trouw van allen en zij moet gefundeerd zijn op deskundigheid. Mede namens mijn lieve vrouw en de kinderen dank ik u allen voor de gevoelens van warme genegenheid, waarvan u op deze dag blijk hebt gegeven. Juist in de moeilijke dagen die wij hebben is het goed, is het een troost te weten dat wij met u allen in vriendschap, ja, ik mag wel zeggen in broederschap zijn verenigd.

Na de huldiging van de voorzitter wordt de vergadering onder leiding van de ondervoorzitter voortgezet.

3. Voorstel Doetinchem

VOORZITTER en DOETINCHEM geven een toelichting op het voorstel, waarbij DOETINCHEM waardering uitspreekt voor de sportiviteit, die het hoofdbestuur bij de behandeling van dit voorstel betracht heeft. Spr. voelt wel dat levering in verpakking van 5 kg onmogelijk is en trekt dat deel van het voorstel dan ook in.

VOORZITTER zegt dat ook levering van suiker in zakken van 25 kg bezwaarlijk is, tenzij men genoeg neemt met een prijsverhoging. Het is duidelijk dat het vullen van dezelfde hoeveelheid suiker in zakken van 25 kg tweemaal zoveel arbeid kost als in zakken van 50 kg.

ELST is tegen papier maar wel voor jutezakken met 50 kg.

ORANJEWOUDE onderschrijft dat.

LEEWARDEN: Papier is beter in verband met de mogelijkheid van het overbrengen van ziektekiemen. Spr. geeft een voorbeeld uit de mengvoederindustrie.

UGCHELEN is voor dat besmettingsgevaar niet zo bang.

EERBEEK wil alles laten zoals het is.

HILVERSUM: We hebben keuze uit meer mogelijkheden.

BEEKBERGEN: Maar die mogelijkheden leiden tot prijsverhoging en daar zijn we tegen.

APELDOORN: Ik kan geen 75 kg sjouwen, maar ook geen 50 kg. We moeten de suiker toch uitwegen en van belang is, dat veranderingen niet prijsverhogend werken. Bovendien hebben jutezakken waarde als bron van inkomsten voor de afdelingskas.

DRIEBERGEN is voor 50 kg in papier.

OOSTERBEEK is tegen papier in verband met breuk.

VOORZITTER maakt uit het applaus voor de sprekers, die tegen prijsverhoging zijn, op, dat er alleen maar de keuze overblijft tussen papieren zakken van 50 kg en jutezakken van 75 kg.

Bij de stemming blijkt jute 150 stemmen te krijgen, papier 46 en blanco 8.

4. Voorstel Soest

Het hoofdbestuur heeft dit voorstel overgenomen en de Bedrijfsraad heeft reeds de nodige stappen gedaan om het te verwezenlijken.

5. Beleid hoofdbestuur

HILVERSUM zou gaarne meer binding zien tussen het hoofdbestuurslid en de afdeling. Vraagt verder of het mogelijk is de bijenteelt in de buurt van Hoorn aan te moedigen omdat men daar steeds volken voor het fruit tekort komt.

VAN DEN BERG (hoofdbestuurder): Groepsvergaderingen zijn een mooie gelegenheid om de gevraagde binding tot stand te brengen maar, er is weinig animo voor. Spr. ontvangt gaarne convocaties voor afdelingsvergaderingen en bezoekt deze vergaderingen gaarne zo nu en dan als het mogelijk is. Mogelijk kan Hilversum eens de groepsvergadering organiseren.

LEEWARDEN vraagt waarom de boeren gedenuateerde suiker kunnen krijgen tegen een lagere prijs dan wij.

VOORZITTER: Dat is een zeer ingewikkelde kwestie, die o.a. verband houdt met internationale verdragen, maar er wordt hard aan gewerkt om gelijkstelling te verkrijgen.

HILHORST (afdeling Bijenteelt Landbouwschap) zegt toe in een artikel in het Groentje de situatie en toedracht inzake dit prijsverschil te zullen uiteenzetten. Stelt zich ook beschikbaar om op groeps- en kringvergaderingen en op vergaderingen van afdelingen uit een bepaalde streek deze en dergelijke zaken te bespreken.

EDE: 25 jaar geleden presideerde onze voorzitter zijn eerste Imkersdag in Ede. We verwachten dat zeer veel imkers met hun huisgenoten de Imkersdag, die we dit jaar weer in Ede houden, zullen bezoeken. Hij roept allen een tot ziens in Ede toe.

6—10. Jaarstukken enz.

De volken die naar het fruit geweest zijn brachten niets op, maar de ontwikkeling viel niet tegen. De ontwikkeling van de volken op het koolzaad was aanmerkelijk beter.

JAC. PRUIM

EGMOND-BINNEN, 14 juni — De ontwikkeling der bijenvolken is niettegenstaande het koude weer, vooral hier aan de kust, nog vrij snel gegaan in het laatst van mei en begin juni. Ook de koolzaadtracht in de Wieringermeer is geweldig meegevallen. Er zijn nog verschillende volle honingzolders gehaald. Meestal is er eind mei begin juni hier een drachtloze periode. Deze schijnt dit jaar ook verschoven te zijn, zodat de thuisvolken in begin juni ook vrij wat honing gehaald hebben op paardebloem, fruitbomen en diverse bijkomstige drachtplanten. Momenteel bloeien de bolrissen, waarvan sommige variëteiten ook honing leveren. Als het zo door gaat kan een slecht begonnen jaar misschien toch nog voldoening geven. Ik heb reeds een paar leggende jonge koninginnen.

A. H. VAN DEN BERG

BUIKSLOOT, 18 juni 1962. — 4 juni zijn de volken van het fruit teruggehaald. De ontwikkeling is traag geweest. De paardebloem, welke andere jaren in „Water-

Deze punten worden zonder bespreking goedgekeurd en vastgesteld.

11. Rondvraag

ARNHEM zou gaarne meer reclame voor de Imkersdag gemaakt zien door er bijv. een heel Groentje aan te wijden of het programma op de omslag van het Groentje af te drukken.

NIJMEGEN dankt het hoofdbestuur voor de wijze waarop het ook in het afgelopen jaar weer voor de imkersbelangen op de bres gestaan heeft.

MOMMERS (Rijksbijenteeltconsulent) vestigt er de aandacht op dat de aan de boeren verstrekte gedenuateerde suiker ongeschikt is voor de bijen, daar er zout in zit.

BEEKBERGEN vertrouwt dat het hoofdbestuur al het mogelijke zal doen om te bereiken dat de imkers de suiker tegen dezelfde prijs krijgen als de boeren.

TIMMERMANS (hoofdbestuur Bijenhoudersbond LLTB) dankt namens de bevriende zusterorganisaties voor de uitnodiging voor deze vergadering. Spr. feliciteert ons met de waardige wijze waarop het jubileum van onze voorzitter is herdacht en spreekt zijn grote waardering uit voor het werk van de heer van Rappard. De zuidelijke bonden zijn gaarne bereid tot nog grote en nauwere samenwerking en er zijn gelukkig tekende dat we die kant op gaan. Misschien kunnen we in de toekomst niet alleen samenwerken, maar bijv. ook samen vergaderen. In het zuiden hangt de vlag halfstok in verband met de steeds voortschrijdende mijtziekte, waarvan het noorden, voorlopig althans, nog geen last heeft. Spr. brengt ook hulde aan de heer Mommers, die genoodzaakt is onsympathiek schijnende maatregelen te nemen om de imkers tegen het mijtziektegevaar te beschermen.

VOORZITTER dankt de heer Timmermans voor zijn waarderende woorden en verzekert hem dat de wens tot meerdere samenwerking eveneens bij ons leeft. Spr. brengt ten slotte dank aan het comité uit de leden, dat de hulding van onze voorzitter op deze dag zo voortreffelijk en zo spontaan heeft georganiseerd en sluit daarna de vergadering met een „tot ziens in Ede”.

AFDELINGSBERICHTEN

AFD. BUNNIK-HOUTEN e.o.

Afdeling Bunnik-Houten e.o. hield op 14 juni een praatavond in Houten bij de heer H. de Kruijff. Uitvoerig werd gediscussieerd over het reizen naar fruit en koolzaad dit voorjaar. Het fruit gaat vrijwel geen honing, het koolzaad daarentegen wel. Reizen zijn nu in voorbereiding naar de lucerne, klaver/linde en de heide. Verder zij nog medegedeeld dat het depot der afd. Bunnik-Houten verplaatst is naar de heer J. Maas, Dorpsstraat 17, Bunnik, tel. 0 3405-767. Ook leden van andere afdelingen kunnen hiervan gebruik maken.

C. P.

OOGST EN DRACHT

EPE, 20 juni 1962 — De bijen zijn hier vorig jaar heel goed de winter ingegaan, maar door het late en koude voorjaar was de ontwikkeling niet best. De volken die naar de Flevopolder gingen waren matig en ze waren zéér steeklustig! Toen ze op 20 juni thuis kwamen bleken ze niet veel gehaald te hebben, met 15 à 20 pond per volk zal het wel bekeken zijn.

land” ten noorden van het IJ massaal bloeit, heeft dit jaar verstek laten gaan. Tijdens de bloei van esdoorn en paardebloem was het prachtig zomerweer en aldra verschenen honingkoepeltjes boven het broednest. Op een enkele uitzondering na is de zwermduft in de volken nog niet ontwaakt, zelfs niet in volken waarvan geen aflegger is gemaakt en die 14, 15 ramen broed bezitten. Reeds eind maart werden de darrencellen door het enige Krainermoertje op de stand ijerig belegd, hetgeen de goedkeuring van „Pa imker” niet kon wegdragen. Maar ook in dit geval was de natuur „Willem” en de imker de persoon, die nog „wakker moest worden”. Op het fruit n.l. is het 4-jarig moertje verbannen; ze kon haar taak niet meer aan. Haar dochter heeft de leeggevallen plaats ingenomen, en een jeugdige activiteit is over het volk gekomen. Ik wil niet beweren, dat het in de afdelingen even radicaal aangepakt moet worden, maar is het niet een punt om rustig te overpeinzen?

J. A. ZOET,
Goereestraat 3, Amsterdam (N.)

PATERSWOLDE, 18 juni 1962 — Ze zijn weer terug van het koolzaad. Van 20 mei tot 17 juni hebben ze er gestaan. De eerste twee weken was het koud en minderig met af en toe buien. Op 3 juni sloeg het weer om: de temperatuur

steeg en de regenbuien bleven weg. Twee weken goed weer bleken in staat de voorjaarsoogst nog goed te maken; we hebben nog niet geslingerd, maar de goede kasten hebben zeker 20 à 25 pond honing.

Van een normale behandeling met het oog op de zomerdracht is niets gekomen: ik heb de mijne geveegd op 5 juni i.p.v. 20 mei. Er is dus geen sprake van dat voor de klaverdracht de jonge moeren aan de leg zijn. Want wonderlijk genoeg bloeit de witte klaver op vrij normale tijd.

Het schijnt dat er op het koolzaad weinig zwermen verloren gegaan zijn, ook niet van volken met een ongeknipte moer.

A. S. PLANTING

RIJSSSEN, Twenthe, 18 juni 1962. — In tegenstelling tot wat ik in het vorige nummer schreef zijn er toch nog een aantal volken naar Flevoland gegaan op 19 mei. Tot begin juni was het weer koud, maar daarna begonnen de volken zich snel te ontwikkelen en op 14 juni hadden de sterke volken de honingkamers vol en de minder goede ontwikkelden zich zeer goed. De dracht hier in Twenthe was minder goed. Van het fruit werd weinig of niets gehaald en hier was nog degelijk de slechte winter en het veel te koude en te late voorjaar voelbaar. Sommige volken zijn sedert april steeds verder atgetakeld door sterfte van oude bijen en geringe broedaanzet. Van een voorjaarsoogst was er bij deze volken natuurlijk helemaal geen sprake.

We hebben hier zo'n slecht voorjaar niet eerder meegemaakt, maar we hopen dat linde, korenbloem, vuilbes en vooral het weer ons straks niet in de steek laten.

J. GIERVELD

SOEST, 18 juni 1962. — Op 9 juni zijn de volken van het fruit teruggehaald; er is totaal geen honing gewonnen en de volken verkeerden in een armoedige toestand. Ze hadden gemiddeld 6 of 7 ramen broed. Slechts enkele volken vertoonden zwermneiging en enkele hadden al gezwermd. Een imker verloor meer dan de helft van zijn bijen door spuit-schade, maar dat was niet het werk van de fruitteler die de volken gehuurd had. In de omgeving stonden wat late appels waarop vermoedelijk gespoten is met het noodlottige gevelg.

De volken van het koolzaad in de Flevopolder kwamen op 15 juni weer thuis. Ze hadden gemiddeld 30 à 40 pond honing gewonnen. Wel moest wekelijks de zwermneiging worden onderdrukt. De bespuiting met thiodaan leverde geen schade op, al werden de volken ook tijdens de bespuiting niet gesloten. Deze volken hadden 12 tot 14 ramen broed. We hopen dat de thiodaanbespuiting de kevers goed bestreden heeft, dan bestaat de kans dat in de toekomst met meer met het moordende dieldrin gespoten wordt.

G. H. GRIJZE

NIJMEGEN, 17 juni 1962. — Het weer bleef kil en nat tot ongeveer 4 à 5 juni, daarna werd het milder en steeg de thermometer overdag tot waarden van

24 tot 26 graden. De vluchten werden drukker en de volken gingen snel vooruit. Vele volken kunnen op dit ogenblik goed genoemd worden. De imkers die hun volken in de boomgaarden hadden zijn teleurgesteld thuisgekomen. Door het koude weer hadden de bijen te weinig vliegdagen, het voedsel werd verbruikt en er kwam niets binnen en er zijn zelfs volken van gebrek omgekomen. Wie zijn bijen thuis had staan kon zo nodig bijvoeren. Deze volken winnen het vaak van de volken uit de boomgaarden.

De laatste tijd werd veel op cotoneaster gevlogen, die overvloedig bloeide. Zo-doende kon, samen met andere nektarbronnen, ondanks hun ontwikkeling, nog een klein overschot gemaakt worden. Het maken van de kunstzwermen kon ook pas laat gebeuren, maar sommige imkers hebben al bevruchte jonge moeren.

Van de korenbloem kunnen in onze omgeving nog slechts enkele imkers profiteren. Ook zijn er hier te weinig acacia's om er een dracht van te kunnen verwachten. Daar de reis naar het koolzaad niet doorging is ook van die kant geen honing te verwachten.

Onze eerste oogst kan die van de linde worden. Laten we hopen dat de weinige linden die ons gelaten zijn ons een goede opbrengst zullen geven.

J. I. VAN CRUYNINGEN

BIJENMARKTEN

28 juli: Renkum
31 juli: Veenendaal
1 augustus: Epe
22 september: Eerbeek

Onderstaand laten wij een kleine groep artikelen volgen uit onze nieuwe prijs-courant 1962 die zeer rijk geïllustreerd is met ruim 50 afbeeldingen. De kwaliteit der artikelen zijn van de beste en de prijzen zijn door eigen import zo laag mogelijk gesteld.

Simplex-kast met dubbele broedkamer, compleet met ramen .. f 43,—
Simplex-kast met broed- en honingkamer, compleet met ramen .. „ 42,—
Broedramen, simplex, met spleet, per 10 stuks .. „ 2,30
Honingramen, simplex, met spleet, per 10 stuks .. „ 2,25
Bijenkap, ruim model .. „ 4,40
Dathepijp met houtmantel .. „ 8,25
Beroker „Vulkaan” automatisch .. „ 20,75
Bijenveger, groot model .. „ 1,40
Raampje grijper, het beste wat er op dit gebied is te krijgen .. „ 2,75
Kunstraat, br.k.m. per kg .. „ 6,75
Kunstraat, h.k.m. per kg .. „ 6,75
Kunstraat, h.k.m. extra dun per kg .. „ 7,25

Verder potten, bussen, korven, slingers, enz. enz. Vraagt onze nieuwe prijs-courant die u op aanvraag gratis wordt toegezonden.

Wij zijn kopers van alle soorten honing. Fust beschikbaar. Zendt u ons even monster en opgaaf van hoeveelheid?

BIJENSTAND

H. T. van Dam & Zn.

JUBBEGA (Fr.) - TEL. 0 5165 - 382

Collega's,

Als dit nummer bij u verschenen is, zult u zeker al een eerste oogst van uw gevleugelde vrienden hebben binnen gehaald.

Bewaart u een paar potjes voor de honingtentoonstelling in oktober a.s. Onze afdeling 't Reggedal verwacht nl. ook uw inzending op haar jaarlijkse tentoonstelling te Diepenheim. Er zijn prettige prijzen aan verbonden.

De honing-commissie Afd. Reggedal
Secretariaat: Goorseweg 53, Markelo

SPEURBIJTJES

GEVRAAGD: Diverse soorten Ned. honing, oogst 1962. Brieven met opgave van hoeveelheid, prijs en monster aan: Feeka Handelssonderneming, Achterdijk 26, Bunnik.

W. v. 't Land - Koopt à contant - Tegen de hoogste prijzen: ruwe was en ruwe honing, tevens verkrijgbaar alle imkers-artikelen. Honingzemerij, Tel. 2607, Barneveld.

TE KOOP AANGEBOEDEN: 10 zware bijenvolken in spaarkast, slinger en benodigdheden, 5 zesraamskasten, enz. Veenendaal, Adm. van Gentstraat 55, Utrecht, tel. 27343.

TE KOOP: Gearandeerd Nederlandse honing. Koolzaadhoning nieuwe oogst à f 2,— per kg. Minimum afname 25 kg. H. Brulleman, Zandpad 42 A, Breukelen. Telefoon 0 3462-303.

TE KOOP: prima gebruikte bijenkorven zonder gebreken. Gebruikte simplexkasten, enkel- en dubbelwandig en spaarkasten enz. H. Brulleman, Zandpad 42 A, Breukelen. Tel. 0 3462-303.

TE KOOP: Bijenvolken in simplexkasten op 6 ramen en in korven. Adres vanouds bekend. H. Brulleman, Zandpad 42 A, Breukelen. Tel. 0 3462-303.

Bijenvolken te koop gevraagd. Betaling contant. H. Brulleman, Zandpad 42 A, Breukelen. Tel. 0 3462-303.

TE KOOP: 5 bevolkte kasten plus veel bijbehoren en drie-raams prima slinger. Jansen, Boogjes 5, Rotterdam-Zuid.

TE KOOP GEVRAAGD: enkele enkelwandige gebruikte simplexkasten. E. Kaan, Venhuizen.

Wegens sterfgeval TE KOOP: ± 35 lege Alberti bijenkasten, enkele met raampjes; tevens een waspers en slinger, ijzers om stromatten te maken, een kolbtoestel en bijenwas. Brieven aan A. H. Luimes-Scholten, Bergweg 5, Leersum.

GEVRAAGD: alle soorten Bijenhoning, ruwe en zuivere bijenwas, Propolis. Honing- & Waszemerij, annex Chemische & Kaarsen Industrie „Arkadia”, Lochem, telef. 0 7630-1827.